

**การจัดการความรู้ (Knowledge management; KM) ปีการศึกษา 2560 คณะเทคนิคการแพทย์
ร่วมกับคณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และ
สวัสดิการสังคม คณะนิเทศศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**

ภาคการศึกษา 1/2560 คณะเทคนิคการแพทย์ มีการดำเนินการจัดการความรู้ (knowledge management; KM) ด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตร่วมกันกับ 6 สหสาขาวิชาชีพ ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะกายภาพบำบัด คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม คณะนิเทศศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาด้วยการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพ (interprofessional education; IPE) ผ่านกิจกรรม การเยี่ยมบ้านผู้ป่วย โดยมีผลลัพธ์การเรียนรู้แบบสหสาขาวิชาชีพตามเกณฑ์ WHO คือ รู้จักบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบตามสาขาวิชาชีพ การเคารพสาขาวิชาชีพอื่น (role, responsibility, respect) การทำงานเป็นทีมและการมีภาวะผู้นำ (teamwork and leadership) การเรียนรู้ผ่านการสะท้อนคิดหรือการไตร่ตรองสะท้อนคิด (learning and reflection) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (communication) การสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นและการยอมรับความต้องการของผู้ป่วย (relationship with, and recognizing the need of, the patient) รวมทั้งการมีคุณธรรมจริยธรรม (moral and ethics) อันจะนำไปสู่คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มีความรู้คู่คุณธรรม

การแลกเปลี่ยนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

รายชื่อผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. รองศาสตราจารย์อียสา จันทร์วิทยานุชิต	คณะเทคนิคการแพทย์	11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี เก่งเกตุ	คณะเทคนิคการแพทย์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ทิมเมือง	คณะนิเทศศาสตร์	12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศราวุธ สุทธิรัตน์	คณะเทคนิคการแพทย์
3. อาจารย์ไฉบุญ แยมยิ้ม	คณะนิเทศศาสตร์	13. อาจารย์ภาวดี ช่วยเจริญ	คณะเทคนิคการแพทย์
4. อาจารย์รัชณี ผิวม่วง	คณะพยาบาลศาสตร์	14. อาจารย์ ดร.กรวิภา วิภินภากุล	คณะเทคนิคการแพทย์
5. อาจารย์สุภาภรณ์ คงพรหม	คณะพยาบาลศาสตร์	15. อาจารย์ ดร.ชมพูนุท สินธุพิบูลยกิจ	คณะเทคนิคการแพทย์
6. อาจารย์นิตยธิดา ภัทรธีรกุล	คณะเภสัชศาสตร์	16. อาจารย์สุจิตรา ลิ้มทรัพย์	คณะกายภาพบำบัด
7. อาจารย์ธีรวิภา พงศ์เศรษฐไพศาล	คณะเภสัชศาสตร์	17. อาจารย์เชาว์นวิทย์ สุทธิวานิช	คณะกายภาพบำบัด
8. อาจารย์อริรัตน์ อำนวยผล	คณะเภสัชศาสตร์	18. อาจารย์ธิดาพร ไตรรัตน์สุวรรณ	คณะกายภาพบำบัด
9. อาจารย์สุธีรา พิงส์สวัสดิ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีนา พรเลิศแสน	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
10. อาจารย์วรนุช ปลีหินจินดา	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	20. อาจารย์ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

จากการวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้แผนผังก้างปลา (fish bone diagram) ของนักศึกษาวิชาชีพสุขภาพ พบว่านักศึกษายังคงขาดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทางด้านการสื่อสาร (communication) การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (collaboration, teamwork and leadership) การคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา (critical thinking and problem solving) โดยมีสาเหตุมาจาก 3 ปัจจัยหลัก (เอกสารแนบ) คือ

1. นักศึกษา ชอบทำงานคนเดียว ชอบเรียนแบบบรรยายไม่ชอบวิธีการสอนแบบอื่น ๆ ไม่ชอบทำกิจกรรม ติด social media (FB, LINE, IG) ไม่รู้บทบาทวิชาชีพตนเองและวิชาชีพอื่น

2. อาจารย์ คำนึงกับการสอนแบบเดิม ๆ ชอบการสอนแบบบรรยาย ภาระงานสอนมากกว่าภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนมีมาก การจัดการสอนที่ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทำไม่เป็น

3. สิ่งแวดล้อม โลกปัจจุบันเป็นยุค digital เป็นโลกไร้พรมแดน internet of things เป็นสังคมก้มหน้า

สหสาขาวิชาชีพสุขภาพ 7 คณะวิชา ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะกายภาพบำบัด คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม คณะนิเทศศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทางด้านการสื่อสาร (communication) การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (collaboration, teamwork and leadership) การคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา (critical thinking and problem solving) ให้แก่นักศึกษาด้วยการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพ (interprofessional education; IPE) ผ่านกิจกรรม การเยี่ยมบ้านผู้ป่วย

แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพ (interprofessional education; IPE) กิจกรรม การเยี่ยมบ้านผู้ป่วย มีดังนี้

1. ช่วงการเตรียมความพร้อมก่อนเยี่ยมบ้าน

1.1 ประสานงาน วางแผนกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ได้แก่ อาจารย์ตัวแทนคณะต่างๆ ทั้ง 7 คณะ เพื่อถอดบทเรียน IPE จากโครงการปี 2559 และเสนอแนะแนวทางในการทำกิจกรรม IPE ปี 2560

1.2 ประสานงานกับเครือข่ายสุขภาพในชุมชน ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ

1.3 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (work shop) เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักกัน ฝึกทักษะในการทำงานเป็นทีมและเรียนรู้ร่วมกัน มีการให้ความรู้ทางด้านเนื้อหาในศาสตร์ด้านสุขภาพและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วย รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะในการสื่อสารที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

2. ช่วงออกเยี่ยมบ้าน ออกเยี่ยมทั้งหมด 3 ครั้ง ห่างกัน 1-2 สัปดาห์ โดยแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็นทีม ๆ ละ 12 คน แต่ละทีมจะต้องมีนักศึกษาทุกวิชาชีพ นักศึกษาที่จะออกเยี่ยมบ้านนั้นต้องเป็นนักศึกษาที่

สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทั้ง 3 ครั้ง และต้องผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมเตรียมความพร้อมโดยแต่ละทีมจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำทีมละ 1-2 คน

2.1 ประชุมทีมสหสาขาวิชาชีพ ในแต่ละทีมต้องศึกษาประวัติผู้ป่วย อาการ การดูแลรักษา การฟื้นฟูรวมทั้งสภาพแวดล้อม ฐานะ ครอบครัวและสังคม และประชุมหารือร่วมกันเพื่อวางแผนการดูแลผู้ป่วยก่อนการออกเยี่ยมบ้าน

2.2 การเยี่ยมบ้าน ในแต่ละทีมจะออกเยี่ยมบ้านผู้ป่วยโดยมี อสม. เป็นผู้นำไปพบผู้ป่วย มีการซักประวัติผู้ป่วย ตรวจอาการเบื้องต้น ให้การดูแลเบื้องต้นตามอาการผู้ป่วยและให้คำแนะนำการดูแลผู้ป่วยที่ถูกวิธีแก่ญาติที่ดูแล รวมทั้งแนะนำการรายงานผลการดูแลผู้ป่วยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ญาติ เพื่อการติดตามผลการดูแลผู้ป่วยของทีมสหสาขาวิชาชีพ

2.3 การถอดบทเรียนในทีมย่อย ภายหลังจากการเยี่ยมบ้าน จะต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในทีม โดยสรุปและนำเสนอประสบการณ์ วิธีการเรียนรู้ ผลลัพธ์ของผู้รับบริการที่ได้รับจากการเยี่ยมบ้าน

2.4 ระดมสมองคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วย ก่อนการออกเยี่ยมบ้านครั้งสุดท้ายแต่ละทีมต้องร่วมกันคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมที่สามารถใช้ได้จริง เพื่อมอบให้ผู้ป่วยหรือญาตินำไปใช้จริง

3. ช่วงสิ้นสุดการเยี่ยมบ้าน

3.1 การถอดบทเรียน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพทุกทีม โดยสรุปและนำเสนอประสบการณ์ วิธีการเรียนรู้ ผลลัพธ์ของผู้รับบริการที่ได้รับจากการเยี่ยมบ้าน

3.2 การประเมินโครงการ มีการประเมิน 3 มิติ ได้แก่ 1) อาจารย์ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาตามสภาพจริง (authentic assessment) และประเมินกระบวนการทั้ง 3 ขั้นตอนหลัก 2) นักศึกษาประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม 3) ผู้ป่วยประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

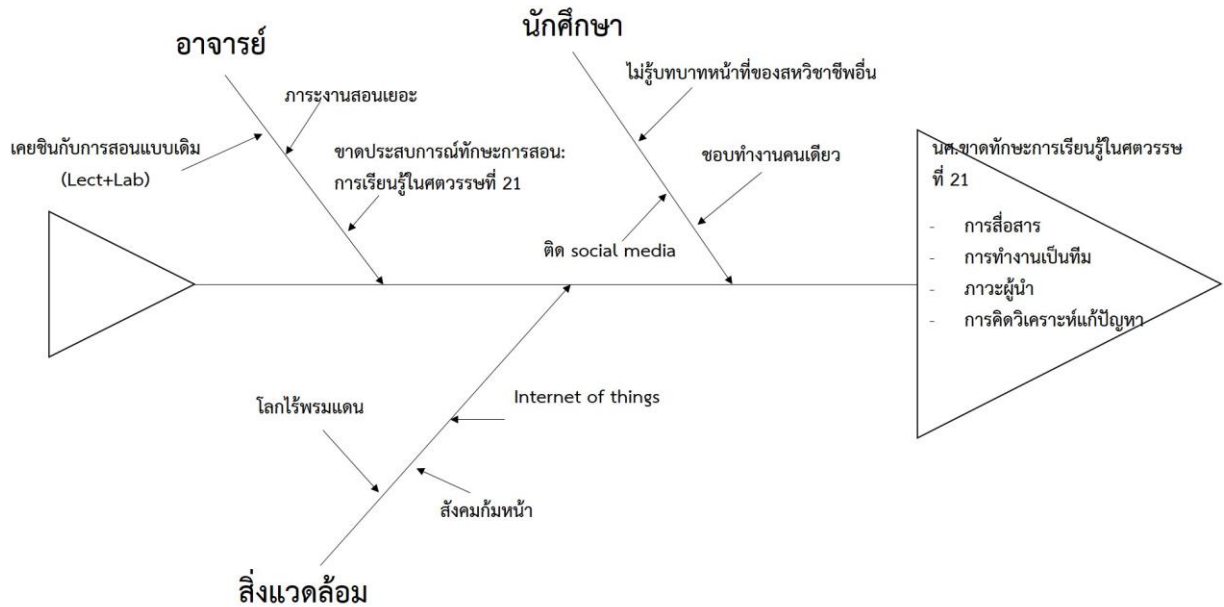
จากการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่านักศึกษามีทักษะในการติดต่อสื่อสาร สามารถทำงานเป็นทีมได้ คิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาได้รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพของตนเองและวิชาชีพอื่น มีความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้น อีกทั้งอาจารย์ได้มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจการทำงานระหว่างสหสาขาวิชาชีพมากขึ้น นอกจากนี้ผู้ป่วยโดยเฉพาะผู้ป่วยติดเตียงมีความพึงพอใจในการดูแลเป็นอย่างมาก

เอกสารแนบ

สรุปปัญหา สาเหตุ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทางด้านการสื่อสาร (communication) การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (collaboration, teamwork and leadership) การคิดวิเคราะห์และ การแก้ไขปัญหา (critical thinking and problem solving)

ปัญหาหลัก	สาเหตุหลัก	สาเหตุรอง	แนวปฏิบัติที่ดีเพื่อ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้
ทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ทางด้านการสื่อสาร (communication) การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (collaboration, teamwork and leadership) การ คิดวิเคราะห์และ การแก้ไขปัญหา (critical thinking and problem solving)	1. นักศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ชอบทำงานคนเดียว - ชอบเรียนแบบภาคบรรยาย - ไม่ชอบวิธีการสอนแบบอื่น ๆ - ไม่ชอบทำกิจกรรม - ติด social media (FB, LINE, IG) - ไม่รู้บทบาทวิชาชีพตนเองและวิชาชีพอื่น 	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกันระหว่าง สหสาขาวิชาชีพ (interprofessional education; IPE) กิจกรรม การเยี่ยมบ้าน ผู้ป่วย 1. ช่วงการเตรียมความพร้อมก่อนเยี่ยม บ้าน 2. ช่วงออกเยี่ยมบ้าน 3. ช่วงสิ้นสุดการเยี่ยมบ้าน
	2.อาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - ค่อนข้างกับการสอนแบบเดิม ๆ - ชอบการสอนแบบบรรยาย - ภาระงานสอนมาก - ภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนมีมาก - การจัดการสอนที่ทำให้ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทำไม่เป็น 	
	3. สิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - โลกปัจจุบันเป็นยุค digital - เป็นโลกไร้พรมแดน - internet of things - เป็นสังคมก้มหน้า - ไม่มีบรรยากาศงานวิจัย 	

การวิเคราะห์ปัญหาโดยแผนผังก้างปลา (fish bone diagram) ประเด็น นักศึกษาขาดทักษะการเรียนรู้
 ในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร (communication) การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ
 (collaboration, teamwork and leadership) การคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา (critical
 thinking and problem solving)

ภาพกิจกรรม KM กิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพ (interprofessional education; IPE) : การเยี่ยมบ้านผู้ป่วย

1. ช่วงการเตรียมความพร้อมก่อนเยี่ยมบ้าน

ทีมคณาจารย์หารือร่วมกัน เพื่อจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ให้นักศึกษาได้รู้จักกัน ฝึกทักษะในการทำงานเป็นทีมและเรียนรู้ร่วมกัน มีการให้ความรู้ทางด้านเนื้อหาในศาสตร์ด้านสุขภาพและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วย รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะในการสื่อสารที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

2. ช่วงออกเยี่ยมบ้าน

ในแต่ละทีมจะออกเยี่ยมบ้านผู้ป่วยโดยมี อสม. เป็นผู้นำไปพบผู้ป่วย มีการซักประวัติผู้ป่วย ตรวจอาการเบื้องต้น ให้การดูแลเบื้องต้นตามอาการผู้ป่วยและให้คำแนะนำการดูแลผู้ป่วยที่ถูกวิธีแก่ญาติที่ดูแล รวมทั้งแนะนำการรายงานผลการดูแลผู้ป่วยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ญาติ เพื่อการติดตามผลการดูแลผู้ป่วยของทีมสหสาขาวิชาชีพ โดยเน้นการดูแลสุขภาพผู้ป่วยองค์รวม

3. ช่วงสิ้นสุดการเยี่ยมชมบ้าน

ถอดบทเรียนร่วมกันระหว่าง 7 สหสาขาวิชาชีพ และนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมการจัดการเรียนการรู้ระหว่างสหสาขาวิชาชีพ ในการประชุมวิชาการระดับชาติ “การพัฒนาการศึกษาสำหรับบุคลากรด้านสุขภาพ ครั้งที่ 4” มุลินธิเพื่อการพัฒนาการศึกษาบุคลากรสุขภาพ (ศสช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ด้วยวาจาและโปสเตอร์ ที่โรงแรมพูลแมน ชอยรังกา วันที่ 6-8 พฤศจิกายน 2560

